

Materiaal:

rapport Open Poorten (over problemen in de doorstroom van predikanten) van het deputaatschap advies & bijstand (15-10-2019)

Besluit 1:

bij de vaststelling van de nieuwe kerkorde en generale regelingen wel in de regel, maar niet meer automatisch uit te gaan van een voltijdspredikant voor het leven

Gronden:

1. verbintenissen op maat nemen belemmeringen weg in de doorstroom van predikanten.
2. niet elke gemeente heeft een voltijdspredikant nodig en niet elke predikant wil nog voltijds werken.
3. niet elke gemeente kan een verplichting voor onbepaalde tijd aangaan.
4. gemeenten hoeven minder zorg te hebben dat hun (oudere) predikant blijft tot zijn emeritaat.
5. flexibiliteit in aanstellingen kan voorkomen dat predikant en gemeente een verbintenis voor onbepaalde tijd gaan ervaren als een knellende band.
6. omvang en duur van de verbintenis van een predikant aan een gemeente betreffen naast Bijbelse grondlijnen, ook kerkelijke afspraken (conventies) die als zodanig herzien kunnen worden.

Besluit 2:

- a. uit te spreken dat het wenselijk is dat er een nieuwe ambtsvisie komt die antwoord geeft op de verscheidenheid aan opvattingen over het ambt van predikant in de kerken;
- b. de Theologische Universiteit te verzoeken de vernieuwde ambtsvisie te ontwikkelen, samen met niet-theologen.

Gronden:

1. binnen de kerken zijn toenemende tegenstrijdige verwachtingen van een predikant waar te nemen.
2. het onderscheid tussen ambt en beroep vervaagt.
3. de noodzaak van wetenschappelijke scholing wordt niet meer algemeen gedeeld.
4. In gemeenten blijkt onduidelijkheid te ontstaan over mogelijke inwisselbaarheid van wetenschappelijk opgeleide predikanten en hbo-theologen.

Besluit 3:

- a. uit te spreken dat het wenselijk is om in de praktijk te onderzoeken wat het effect is van besluit 1 (flexibele verbintenissen) op de mobiliteit en doorstroom van predikanten.
- b. het toerustingscentrum (voorheen Praktijkcentrum) te verzoeken enkele pilots uit te zetten:
 1. om de relatie tussen besluit 1 en de mobiliteit en doorstroom van predikanten in kaart te brengen;
 2. om in de praktijk te onderzoeken wat het effect is van besluit 1 (flexibele verbintenissen) op de mobiliteit en doorstroom van predikanten en daarover verslag uit te brengen aan de volgende generale synode.
- c. ermee akkoord te gaan dat de kosten die gemoeid zijn met de hulp van het toerustingscentrum kunnen worden gedeclareerd bij deputaten financiën en beheer tot een maximum totaal bedrag van € 6.000.

Gronden:

1. er moet voorkomen worden dat een deputaatschap voor de zoveelste keer een rapport over spanningen tussen predikant en kerkenraad moet uitbrengen.
2. in geval van problemen betreffende doorstroom en mobiliteit hoeft de praktijk niet te wachten op een volgend rapport. Het toerustingscentrum kan daar en dan met de deelnemende partijen en wanneer gewenst in samenspraak met de nog nader op te richten Landelijke Commissies en het Steunpunt Kerkenwerk zoeken naar concrete oplossingen.
3. de generale besluiten vanaf 2005 betreffende de spanningen tussen predikanten en kerkenraden blijken in de praktijk oplossingen voor dit probleem niet naderbij gebracht te hebben.

Besluit 4:

het Steunpunt Kerkenwerk te verzoeken om in overleg met de nog op te richten Landelijke Commissie Kerkelijke Adviezen de kerken regelmatig te wijzen op de noodzaak van preventie en daarbij met name aandacht te vragen voor:

1. het opstellen van een profiel voor de te beroepen predikant dat beantwoordt aan de specifieke behoefte van de kerk die beroept (geen standaardbrieven, maar maatwerk);
2. het zodanig opstellen van de beroeps- en aannemingsbrieven dat de inhoud te evalueren is;
3. het regelmatig evalueren en vastleggen van de in deze brieven genoemde afspraken;
4. het informeren van de gemeente over de uitvoering en mogelijke bijstelling van de gemaakte afspraken tussen predikant en kerkenraad;
5. het geven van meerwaarde aan de kerkvisitatie: de visitatoren spannen zich met de bezoekende kerk in om van een verplicht ritueel te komen tot een inhoudelijke en relationele verdieping;
6. het ervoor zorgen dat het Steunpunt Kerkenwerk elke kerk eens in de drie jaar bevraagd over de verhouding predikant, kerkenraad en gemeente.

Gronden:

1. voor een blijvend goede relatie tussen predikant en kerkenraad is gerichte aandacht voor de onderlinge relatie en communicatie noodzakelijk - ook en juist als er zich geen problemen voordoen.
2. deze aandacht bevordert het onderling vertrouwen en voorkomt onduidelijkheden over wederzijdse verwachtingen (inhoud) en onzekerheden in de samenwerking (relatie).